

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de Gooise Onderwijsbesturen
cc gemeenteraad
cc college van B en W

DATUM 30 maart 2022
ZAAKNUMMER 1113885 (1097002)
BEHANDELD DOOR J. Bockting en A. Rijssenbeek
TELEFOON (035) 629 2698
BETREFT Collegebrief reactie op brief Gooise Onderwijs Besturen
BIJLAGE Brief Gooise Onderwijs Besturen d.d. 21 januari 2022

Geachte Gooise Schoolbesturen voor het Primair- en Voortgezet Onderwijs,

In het Lokaal Educatieve Agenda (LEA) overleg van 27 januari 2022 zijn wij in gesprek gegaan met de schoolbesturen van het Primair- (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO) over de zorgen rondom jeugdhulp.¹ Het betreft zorgen rondom de wachttijden, opschalingsmogelijkheden, een dekkend netwerk etc. We zullen in deze brief per punt ingaan op de zorgen van de schoolbesturen. We beseffen ons dat deze brief lang is, maar willen niet tekort doen aan de vragen.

Wachttijden

Zorg: De schoolbesturen geven aan dat de wachttijden tot het starten van jeugdhulp lang zijn. Daarnaast is er ook sprake van wachtlijstproblematiek bij de volwassen hulpverlening.

Reactie: Jeugdhulpaanbieders moeten voldoen aan de Treek-normen. Dit zijn de maximaal aanvaardbare wachttijden die landelijk zijn afgesproken. De jeugdhulpaanbieder moet bij de dienstverlening aan de Treek-normen voldoen en meldt bij de afdeling Inkoop- en contractbeheer van de Regio Gooi en Vechtstreek indien deze normen worden of dreigen te worden overschreden.

Treeknormen

Fase	Wachttijd
Moment dat Cliënt zich meldt bij Opdrachtnemer tot het moment dat Opdrachtnemer contact met Cliënt opneemt voor eerste screening*	5 werkdagen
Moment 1e contact met Cliënt en screening *	2 weken
Moment tussen screening en inplannen behandeling	4 weken
Moment tussen inplannen behandeling/ aanvang behandeling Ambulante jeugd GGZ	6 weken
Moment tussen inplannen behandeling/aanvang behandeling extramuraal	7 weken

¹ Naast dit overleg hebben wij ook een brief van de Gooise schoolbesturen van het Voorgezet Onderwijs (VO) ontvangen.

De inzet van specialistische jeugdhulp is altijd maatwerk. Dit betekent echter dat een wachttijd die over het algemeen acceptabel is voor een individuele jeugdige te lang kan zijn. Mocht er sprake zijn van een te lange wachttijd, dan zetten de jeugdconsulenten van Hilversum in overleg met het gezin zo nodig overbruggingshulp in. Bij complexere casuïstiek is bovendien sprake van triage door de aanbieder, dit betekent dat een aanbieder op basis van de inhoud van een casus kan kiezen om de zorg wel/niet te starten. Ook kan op basis van triage worden besloten om jeugdigen voorrang te geven op de wachtlijst.

Daarnaast gaat de afdeling Inkoop- en Contractbeheer van de Regio Gooi en Vechtstreek in gesprek met de betreffende aanbieder om oorzaken van overschrijding van de wachttijd te onderzoeken en om te onderzoeken hoe alsnog zo snel mogelijk aan de afspraken kan worden voldaan.

Zowel landelijk, regionaal als in Hilversum speelt een combinatie van een oplopende vraag naar jeugdhulp, de krapte op de arbeidsmarkt, de behandelduur, etc. In sommige gevallen kiezen ouders/jeugdigen bewust voor de aanbieder met een wachtlijst in plaats van gebruik te maken van een andere aanbieder met vergelijkbaar aanbod die wel plek heeft. Soms zien we ook dat huisartsen ouders/jeugdigen verwijzen naar aanbieders die ze zelf kennen. Dit betekent dat kinderen die doorverwezen worden door huisartsen, soms onnodig lang op een wachtlijst staan. Dit terwijl er ook andere mogelijkheden zijn bij aanbieders die niet bekend zijn bij de betreffende huisarts. Een jeugdconsulent of praktijkondersteuner jeugd heeft over het algemeen meer kennis van het gehele zorgveld (zowel het voorveld als geïndiceerde zorg) dan de huisarts, en heeft daarmee vaker beter zicht op de wachttijden, meest passende hulp en eventueel in te zetten overbruggingszorg.

De gemeente biedt voor volwassenen onder meer hulp vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De volwassen GGZ is niet bij de gemeente belegd en gemeenten hebben geen invloed op wachtlijstproblematiek op dit terrein. Hiervoor moet men in deze regio zijn bij het zorgkantoor van Zilveren Kruis.

Verwijzers

Zorg: het is voor schoolbesturen niet altijd duidelijk wie de regierol heeft. Deze moet duidelijk zijn, vooral als er meerdere partijen betrokken zijn zoals de gecertificeerde instelling (GI), Veilig Thuis en de gemeente. De scholen ervaren nu dat zij vaak regie moeten voeren, omdat de andere partijen dit niet doen.

Reactie: gemeentelijke jeugdconsulenten, huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten, rechters, jeugdbeschermers en jeugdreclasserders zijn allen wettelijke verwijzers naar de jeugdhulp.

De jeugdconsulent van de gemeente is een SKJ-geregistreerde professional (minimaal hbo-gechoold vaak in psychologie/pedagogiek) die goed de hulpvraag kan uitdiepen en inzicht heeft in het gecontracteerde jeugdzorgaanbod, wachttijden en het voorveld. De jeugdconsulent kan indien nodig ook hulp (laten) inzetten op het gebied van financiën, schulden, Wmo of multi-problematiek. Er is een jeugdconsulent gekoppeld aan alle scholen in Hilversum, weet je niet wie? Mail dan naar jeugd@hilversum.nl

Geadviseerd wordt om jeugdhulp aan te vragen via het Sociaal Plein en niet via de huisarts. De jeugdconsulent heeft goed overzicht over de aanbieders, behandelingen en wachttijden. Hiervoor kan contact worden opgenomen met het Sociaal Plein door te bellen naar 035-6292700 en te vragen naar de afdeling Jeugd.

De **regierol** is afhankelijk van welke partij de zorg inzet.

- Bij zorg ingezet door de gemeente voert de jeugdconsulent regie indien nodig, in het grootste deel van de casussen geeft de jeugdconsulent alleen een beschikking af en voert de zorgaanbieder regie. Indien er vragen zijn of escalatie noodzakelijk is op casusniveau:
 - o eerst naar de betrokken jeugdconsulent. Als dat niet toereikend is naar de kwaliteitsadviseur van het Sociaal Plein (via adviseursp@hilversum.nl). En anders richting

- de teammanager (via mail jeugd@hilversum.nl t.a.v. S. Maessen). Indien er sprake is van een terugkerend probleem kan met de kwaliteitsadviseur via adviseursp@hilversum.nl contact worden opgenomen zodat processen bijvoorbeeld aangepast kunnen worden.
- Bij zorg ingezet door de Gecertificeerde Instelling (GI) gaat het niet om vrijwillige zorg maar gedwongen zorg opgelegd door een kinderrechter, er is sprake van een wettelijke maatregel die wordt uitgevoerd door de gezinsvoogd. De gezinsvoogd van de GI voert regie. Indien er vragen zijn of escalatie noodzakelijk is op casusniveau:
 - o Eerst naar de gezinsvoogd van de GI, daarna naar de leidinggevende van de GI. Als dit niet toereikend is kan via de kwaliteitsadviseur verder geëscaleerd worden via adviseursp@hilversum.nl
 - Bij zorg ingezet door de huisarts voert de huisarts regie.
 - o Escalatiemogelijkheid m.b.t. inzet huisarts is bij de betreffende huisarts. Daarnaast kan contact door de aanmelder worden opgenomen met de betreffende zorgaanbieder om te horen wanneer de zorg kan starten. Als er vragen zijn over wachttijden voordat de zorg is ingezet, kan een jeugdconsulent altijd meedenken over een passend alternatief. Daarnaast kan de bij de huisartspraktijk aanwezige praktijkondersteuner jeugd-ggz (POH Jeugd) eventueel ook overbruggingszorg leveren.

Dekkend netwerk

Zorg: Er moet sprake zijn van een dekkend netwerk. Het onderwijs denkt hier graag in mee, de samenwerkingsverbanden zouden graag structureel in gesprek gaan met de afdeling inkoop en Contractbeheer van de Regio.

Reactie:

- Een overzicht van de gecontracteerde zorgaanbieders is te vinden op de website: www.kieszo.nl
- Als scholen een bepaald jeugdhulp aanbod structureel missen, stellen wij voor dat zij dit door geven aan de samenwerkingsverbanden Unita en Qinas. De afdeling Inkoop en Contractbeheer van de Regio GV wil n.a.v. het voorstel van onderwijs ook graag halfjaarlijks om tafel met de samenwerkingsverbanden over (lacunes in) het jeugdhulpaanbod.
- Er wordt één keer per kwartaal gecommuniceerd door de afdeling Inkoop en Contractbeheer over nieuwe jeugdhulpaanbieders en aanbieders die zijn gestopt. Ze informeren de gemeente en de samenwerkingsverbanden schriftelijke, in de vorm van een nieuwsbrief.
- Samenwerking school-jeugdconsulent. De gemeente Hilversum heeft aan de scholen zowel primair onderwijs als voortgezet onderwijs een jeugdconsulent gekoppeld. Scholen kunnen de jeugdconsulent uitnodigen voor ZAT-teams, of telefonisch schakelen over een (anonieme) casus. We krijgen hier van de scholen positieve reacties op. We begrijpen van de jeugdconsulenten dat zij nog niet bij elke school goed op het netvlies staan en dat scholen hier meer gebruik van kunnen maken. Hierbij brengen we dit graag nogmaals onder de aandacht.

Lichte oplossingen

Zorg: Scholen ervaren dat er soms te lichte oplossingen ingezet worden, op casuïstiek waar veel problematiek speelt.

Reactie: De gemeente zet zorg in het vrijwillig kader in, ouders moeten dit zelf willen. Soms is een lichtere oplossing ook nodig om ouders te laten accepteren dat ondersteuning nodig is, om daarna een zwaardere vorm van hulp aan te gaan. Daarnaast is de achterliggende problematiek ook niet altijd meteen duidelijk. Ook kan het zijn dat een vorm van (lichtere) overbruggingshulp wordt ingezet tot de meer specialistische/zwaardere zorg kan starten.

Systeemtherapie

Zorg: Er is onvoldoende aanbod van systemische hulpverlening.

Reactie: wij hebben o.a. multisysteemtherapie ingekocht. Dit is een intensieve gezinsbehandeling voor jongeren, bij wie uithuisplaatsing of detentie dreigt. Daarnaast werken wij ook over het algemeen gezinsgericht in andere vormen van ondersteuning, waarbij bijv. de ouders handvatten krijgen hoe om te gaan met het gedrag van het kind. Beide vormen van zorg hebben wij ingekocht. Een specificatie van wat er precies wordt gemist horen we graag.

Wisselingen

Zorg: Er zijn bij de Regio GV veel wisselingen geweest van de persoon die verantwoordelijk is voor de verlenging van de bestaande onderwijs-zorgarrangementen (Hierna: OZA'en) en het bepalen van een visie rondom de doorontwikkeling van OZA'en.

Reactie: Wij erkennen en betreuren dit. Op dit moment wordt de doorontwikkeling van de OZA'en door de Regio GV opgepakt. Eerst worden de twee bestaande OZA'en (Donnerschool en Wijngaard) gecontinueerd en daarna zullen we bezien of en hoe de OZA'en worden doorontwikkeld.

Verschillen per gemeente

Zorg: Er zijn grote verschillen per gemeenten in de rol van jeugdconsulenten. Dit is vooral voor scholen met een regionale functie (het VO, SO, SBO en VSO) lastig.

Reactie: Wij kunnen ons voorstellen dat dit voor scholen lastig is. Elke gemeente geeft zelf invulling aan hoe ze de rol van jeugdconsulenten invullen. Voor wat betreft Hilversum hebben wij een jeugdconsulent aan de school gekoppeld waarmee op casusniveau overleg kan worden gevoerd door de scholen. Hiermee willen we een vast contactpersoon koppelen aan een school, zodat scholen een eerste aanspreekpunt hebben bij vragen.

Zorg: Het MBO-college is zoekende welke zorg binnen de verantwoordelijkheden van het onderwijs past en welke niet.

Reactie: wij voeren momenteel gesprekken met het MBO-college en bij ons intern om de bestaande situatie in kaart te brengen en te kijken naar wat mogelijk is. Een regisseur van het team jeugd & regie uit Hilversum was bijv. al aanwezig op het MBO-college, maar daar werd weinig gebruik van gemaakt. Regisseurs van de gemeente Hilversum kunnen worden ingezet als er sprake is van multi-problematiek. Zij hebben korte lijnen met vrijwel alle afdelingen van het Sociaal Plein, waardoor ze inwoners snel aan een juiste medewerker kunnen koppelen. Hierdoor kan snel de juiste ondersteuning worden geboden.

Wij hopen u met deze brief meer duidelijkheid te hebben gegeven. Vanzelfsprekend zijn wij bereid om het e.e.a. mondeling toe te lichten indien dit gewenst is. Mocht u nog vragen/opmerkingen hebben, dan kunt u contact opnemen met Jorrit Bockting via. j.bockting@hilversum.nl / 035-6292698.

De Raad heeft de afdoening van deze brief in handen gesteld van het college en deze brief wordt derhalve door het college beantwoord.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

GOOISE ONDERWIJS BESTUREN (vo)

Hilversum, 21 januari 2022

Aan de Gemeenteraad en het College van B&W
van de gemeenten Gooise Meren, Hilversum, Huizen en Laren

Geachte heer/mevrouw,

Tijdens het OOGO van de gemeente Hilversum in december jongstleden stond onder andere de besteding van de door de gemeente ontvangen NPO-middelen op de agenda. Verschillende schoolbesturen hebben tijdens dit overleg aangegeven dat zij het liefst zouden zien dat de gemeente deze middelen zou inzetten ten behoeve van de jeugdzorg, omdat ons inziens de middelen daar het hardste nodig zijn.

We constateren dat kinderen/jongeren vaak (te) lang moeten wachten voordat zij de hulp krijgen die ze nodig hebben. Dit probleem doet zich voor over de gehele breedte van de jeugdzorg, maar de lengte van de wachtlijsten loopt uiteen, variërend van ca. 2 maanden tot anderhalf jaar. Over het algemeen zijn de wachtlijsten in de eerstelijns zorg relatief kort, maar voor de gespecialiseerde tweedelijns zorg - dus juist voor hen die de hulp het hardst nodig hebben - is de wachttijd bijzonder lang. Dit probleem kan zijn vergroot, doordat er te weinig contracten met gespecialiseerde zorgpartijen zijn.

Naast het probleem van de wachtlijsten, zien we dat er bij de hulpverlening veel verloop van personeel is. Zeker bij de complexere 'multisysteem casuïstiek' leidt dit er regelmatig toe dat de zorgverlening stagneert of zelfs stopt.

Bovenstaande situatie zorgt ook in de dagelijkse onderwijspraktijk voor schrijnende situaties. Leerlingen ontvangen maandenlang geen zorg en kunnen vanwege hun problematiek al die tijd ook niet of nauwelijks functioneren binnen het onderwijs. Een deel van deze leerlingen wordt met grote inspanning toch binnen het onderwijs opgevangen (waarbij het leerrendement verwaarloosbaar is), omdat een passend traject in de zorg (nog) niet geboden kan worden. Voor een andere groep zijn de problemen zo complex/groot dat zij überhaupt nauwelijks nog op school verschijnt en – indien dit wel het geval is – geen passend aanbod kan ontvangen. In de door de schoolbesturen opgezette reboundvoorzieningen zien we dat bij meer en meer leerlingen zorgvragen voorliggend zijn, terwijl de primaire expertise logischerwijs op het vlak van educatie ligt.

Gelukkig zien we ook dingen die wel goed gaan. Veilig Thuis is samenwerkingsgezind, meedenkend en werkt waar nodig snel. Uitvoerende sociale diensten reageren relatief snel, het is prettig om een eerste aanspreekpunt te hebben. De praktijkondersteuners verbonden aan huisartsenpraktijken verrichten snel en goed werk en kunnen eerstelijnszorg best vaak afvangen/filteren. Het 'doorschakelen' naar tweedelijnszorg blijft vervolgens echter problematisch.

GOOISE ONDERWIJS BESTUREN (vo)

Dit schrijven is – aanvullend op de eerdere geluiden onzerzijds waarin wij onze zorgen uitten – bedoeld om het door ons gesignaleerde probleem nogmaals helder te benoemen. Nadrukkelijk hopen wij ook dat dit signaal een stap in de richting van een oplossing is, die door constructieve samenwerking van politiek en partners wordt gevonden.

Met vriendelijke groet,

namens de GOB (Gooise Onderwijs Besturen VO),

Alberdingk Thijm Scholen
CVO 't Gooi
Erfgooiers College
Gemeentelijk Gymnasium Hilversum
Gooise Scholen Federatie
Volant
Yuverta